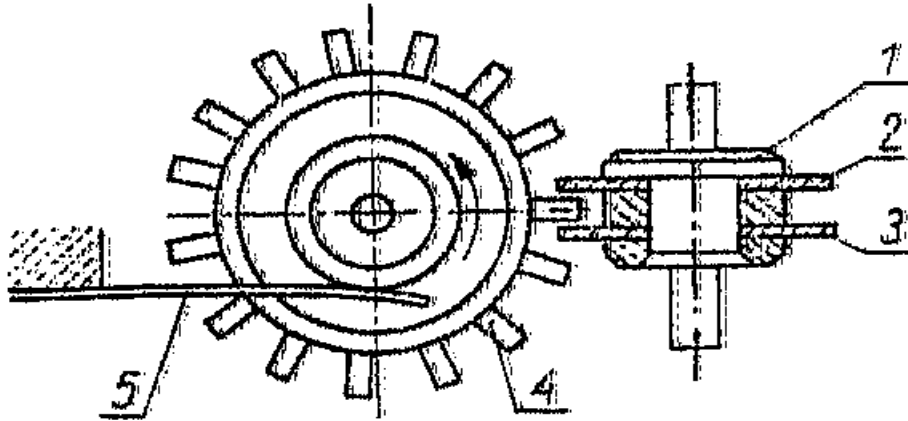

Przetwornik ruchu

Urządzenie mechaniczne stosowane w zegarach z napędem elektrycznym balansu, służące do zmiany oscylacyjnego ruchu balansu na ruch obrotowy, jednokierunkowy przekładni zliczającej. Przetwornik ruchu (rys. P.24)

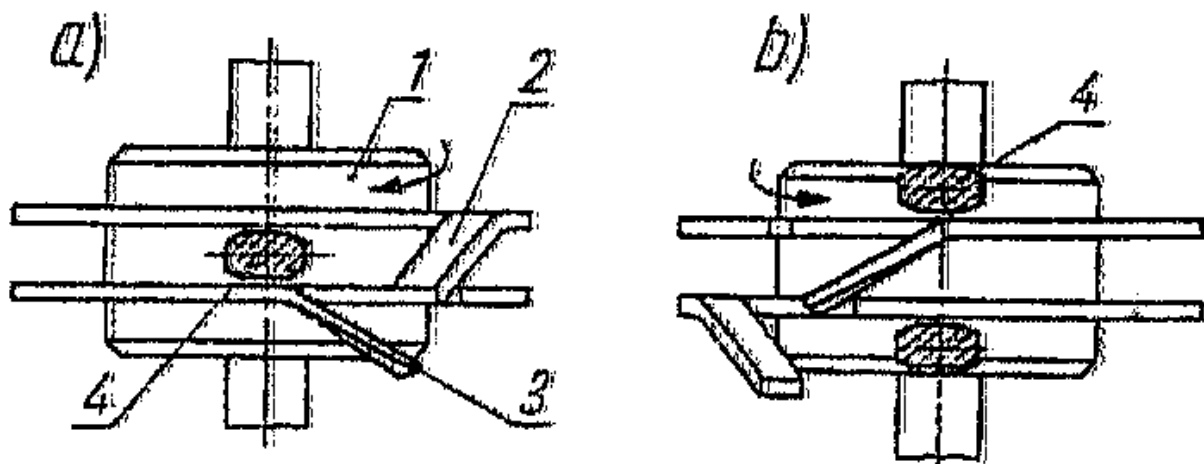

Rys. P.24. Przetwornik ruchu [7]

1 — tulejka złożona z trzech pierścieni, 2 i 3 — bieżnie prowadzące, 4 — ząb koła, 5 — sprężynka

składa się z dwóch bieżni prowadzących 2 i 3 zamocowanych w tulejce 1 wciśniętej na oś balansu oraz koła 4 z płaskimi zębami o przekroju romboidalnym (tulejka 1 może się składać z trzech osobnych pierścieni). Podczas ruchu balansu w prawo (rys. P.25a) ząb 4 zostaje podniesiony do góry przez odgięty koniec bieżni prowadzącej 3, w wyniku czego koło obraca się o pół podziałki. Podczas dalszego ruchu balansu ząb znajduje się między bieżniami 2 i 3. Podczas ruchu balansu w lewo (rys. P.25b) ząb koła - przez odgięty koniec bieżni prowadzącej 2 - zostaje podniesiony ponad tę bieżnię, wskutek czego koło obraca się o dalsze pół podziałki. W tym czasie następny ząb koła przesuwa się naprzeciw odgiętego końca bieżni prowadzącej 3. Tak więc - co dwa wahnięcia balansu koło obraca się o jeden ząb. Sprężynka 5 (rys. P.24) dociskająca piastę koła zapobiega jego przypadkowemu cofaniu. W starszych zegarach tego typu tulejka z bieżniami prowadzącymi była wykonywana z metalu, a koło z tworzywa sztucznego, W nowszych konstrukcjach obydwa elementy przetwornika ruchu są z tworzywa sztucznego. Istnieją inne rozwiązania konstrukcyjne mechanicznych przetworników ruchu w zegarach z napędem elektrycznym balansu.

Rys. P.25. Na następnej stronie

Rys. P.25. Schemat działania przetwor-
nika ruchu podczas ruchu balansu w:
a) prawo, b) lewo [7]

1 — tulejka, 2 i 3 — bieżnie prowadzące, 4 —
ząb koła.

źródło: Bartnik i Podwapiński "Ilustrowany słownik zegarmistrzowski"